

Kõpu valla üldplaneering aastani 2015

III köide
Planeerimisettepanek

Kõpu 2006

Sisukord

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	4
1. KÕPU VALLA ÜLDPLANEERINGU LÄHTESEISUKOHAD	5
2. MAAKASUTUS- JA E HITUSTINGIMUSED	7
2.1. Detailplaneeringu koostamise kohustus	7
2.2. Maakasutuse juhtfunktsioonid	7
2.3. Ülevaade üldplaneeringust juhtfunktsioonide kaupa	8
2.3.1. Elamumaa	8
2.3.2. Kaubandus-, teenindus- ja büroohoonete maa	9
2.3.3. Tootmismaa	9
2.3.4. Põllu- ja metsamaa	10
2.3.5. Üldkasutatava hoone maa	10
2.3.6. Puhke- ja virgestusmaa	10
2.3.7. Haljasala ja parkmetsa maa	11
2.3.8. Teemaa, liiklust korraldava ja teenindava ehitise maa	11
2.3.9. Tehnoehitise maa	11
2.3.10. Kalmistumaa	12
2.4. Säilitamisele kuuluvad alad	12
2.4.1. Miljöövärtuslikud alad	12
2.4.2. Riikliku kaitse all olevad alad	13
2.4.3. Rohelise võrgustiku alad	13
2.5. Maa taotlemine munitsipaalomandisse	14
LISAD	15
3. PIIRANGUD JA KITSENDUSED	15
3.1. Maakasutuspiirangud	15
3.1.1. Sanitaarkaitse	15
3.1.2. Muinsuskaitse	17
3.1.3. Looduskaitse	18
3.2. Veekaitsepiirangud	20
3.3. Tehnilistest infrastruktuuridest tulenevad piirangud	24
3.3.1. Teede ja tänavate kaitsevööndid	24
3.3.2. Elektriliinide ja kaablite kaitsevööndid	25
3.3.3. Liinirajatiste kaitsevööndid	27
3.3.6. Maaparandussüsteemidest tulenevad piirangud	27

4. TEED	29
4.1. Riigimaanteed Kõpu vallas	29
4.2. Kõpu valla avalikus kasutuses olevad teed	29
5. KAVANDATAVA ARENGUGA KAASNEVAD MÕJUD	31
5.1. Sotsiaal-majanduslikud mõjud	31
5.2. Ajaloolis-kultuurilised mõjud	31
5.3. Looduskeskkonnale avalduvad mõjud	31
KÕPU VALLA ÜLDPLANEERINGU KAART	1:20 000
KÕPU ALEVIKU KAART	1:10 000

Sissejuhatus

Kõpu valla üldplaneeringu III köide on üldplaneeringu planeerimisettepanek. Planeerimisettepanekus määratakse üldplaneeringuga kehtestatavad maakasutus- ja ehitustingimused, millega peab edaspidise ehitus- ja arendustegevuse käigus arvestama. Käesolevas köites on antud ka lühiülevaade erinevate seadusaktidega kehtestatud piirangutest ja kitsendustest ning hinnatud üldplaneeringuga kavandatavate muutuste sotsiaal-majanduslikke, ajaloolis-kultuurilisi ja looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid.

Planeerimisettepanekus on juhtfunktsioonide (maa-ala valdav sihtotstarve) kaupa kirjeldatud Kõpu vallas üldplaneeringuga reserveeritavad maad ning nende alade maakasutus- ja ehitustingimused. Maade reserveerimine ja maakasutus- ja ehitustingimuste väljatöötamine toimus Kõpu vallavalitsuses mitme koosoleku käigus, mille tulemusena on valminud ka Kõpu valla üldplaneeringu kaardid – perspektiivne maakasutus Kõpu alevikus ja perspektiivne maakasutus Kõpu vallas.

Kõpu Vallavalitsus
ja konsultandid:
Anne Jääger
Ederi Ojasoo

1. Kõpu valla üldplaneeringu lähteseisukohad

Kõpu valla üldplaneeringu koostamisel kogutud lähteandmestiku analüüsi ning arengustrateegia väljatöötamise käigus sõnastati valdkondade kaupa üldplaneeringus eraldi käsitlemist vajavad aspektid ehk üldplaneeringu lähteseisukohad, millest lähtuvalt töötati hiljem välja üldplaneeringuga kehtestatavad maakasutus- ja ehitustingimused.

Valla asustus ja haldusjaotus

- Planeeringu käigus täpsustada külade piirid.
- Määrata asustusstruktuuri põhimõtted.

Elanikkond

- Luua eeldused uute elamumaade arendamiseks.
- Luua eeldused atraktiivse elukeskkonna arendamiseks.

Tööhõive ja majandus

- Luua soodsad eeldused majandustegevuse hoogustumiseks.
- Säilitada põllumajanduslikud maad.
- Reserveerida uued tootmismaad, ärimaad.
- Reserveerida tanklammaa.

Turism ja puhkemajandus

- Arvestada Soomaa rahvuspargi loodusturismi potentsiaaliga.
- Kavandada puhkealadeks ja ärimaadeks (toitlustus-majutus) vajalikud maa-alad.
- Määrata matkaradade, kergliiklusteede, supluskohtade asukohad.

Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne

- Analüüsida hooldekodu ja perearstipunkti sobivust praegusesse asukohta ning vajadusel reserveerida ühiskondlike hoonete maa uue hoone ehitamiseks või juurdeehituseks.

Haridus

- Analüüsida lasteaia sobivust praegusesse asukohta ning vajadusel reserveerida maa uue hoone ehitamiseks või juurdeehituseks.
- Reserveerida ühiskondlike hoonete maa kooli juurdeehituse teostamiseks ning rekonstrueerimiseks.
- Reserveerida kergliiklusmaa ohutu kooli või lasteaeda jõudmise tagamiseks täiendavate kergliiklusteede rajamiseks.
- Siduda Soomaa rahvuspargi potentsiaal kooliharidusega.

Kultuur, sport ja vaba aeg

- Reserveerida maad spordi-, kultuuri ja vaba aja veetmise võimaluste arendamiseks ja mitmekesistamiseks kasutades ära selleks looduslikult soodsaid tingimusi.
- Planeerida kergliiklusteid aleviku sidumiseks lähedusse jäävate puhke- ja rohealadega.
- reserveerida supelrannamaa.

Muinsuskaitse ja looduskaitse

- Tutvuda endiste mõisahoonete ja teiste ajalooliste objektide olukorraga ja leida neile sobivad kasutusfunktsioonid.
- Täpsustada muinsuskaitset vajavad objektid ning vajadusel kaitsetingimused.
- Täpsustada looduskaitset vajavad objektid ning vajadusel kaitsetingimused.

Elamuehitus

- Reserveerida uued elamumaad.
- Inventeerida lagunenuid ja endised talukohad ning eelistada neid elamuehitusel.
- Suurendada elamufondi endiste talukohtade kasutuselevõtu ja ühepereelamute ehitamisega.
- Mitte ette näha kõrgemate, kui kahekorruseliste elamute ehitamist.
- Säilitada väljaspool Kõpu alevikku hajaasustus.

Teed, sillad, ühistransport

- Määrata kergliikluse marsruudid ning reserveerida selleks otstarbeks maad.
- Uute elamu- ja tootmiskaade planeerimisel leida võimalused nende ühendamiseks olemasolevate teedega.
- Määrata rekonstrueerimist vajavad teed ja sillad ning vajalikud maaeraldused.
- Töötada välja aleviku liiklussüsteem ning korraldada parkimine.
- Määrata tolmuvabaks muudetavad teed.

Elektrivarustus

- Määrata tänavavalgustuse vajadus ja asukohad.
- Uute elamu- ja tootmiskaade planeerimisel tagada võimalused nende alade varustamiseks elektrienergiaga.

Side

- Uute ja olemasolevate elamu-, äri- ja tootmisalade planeerimisel tagada planeeringutega võimalused nende alade varustamiseks sideteenustega.
- Sidemastide püstitamisel arvestada väärtuslike maastike ja miljööväärtuslike piirkondadega.

Eriotstarbeline teenindus

- Määrata korrastatavad veevõtukohtad.
- Kaaluda uute veevõtukohtade rajamise vajadus ja asukohad.

2. Maakasutus- ja ehitustingimused

2.1. Detailplaneeringu koostamise kohustus

Planeeringuga ei määrata Kõpu valla territooriumile tiheasustusega alasid.

Detailplaneeringu koostamine on kohustuslik:

- Kõpu aleviku selgelt piiritletaval kompaktsel asustusega territooriumil, mis jääb Viljandi- Kilingi-Nõmme maantee, Tipu maantee ja Kõpu – Tõramaa – Jõesuu maantee vahelisele alale;
- miljööväärtuslikul alal;
- Soomaa rahvuspargi territooriumil;
- väljaspool kompaktsel asustusega territooriumi:
  - kinnistute jagamisel, kui selle käigus moodustatakse kolm või rohkem elamumaa krunti;
  - kaubandus-, teenindus- ja büroohonete maa, tootmismaa või sotsiaalmaa sihtotstarbega maa-aladel.

Käesolevas üldplaneeringus detailplaneeringu koostamise kohustuseta aladel tuleb kohalikul omavalitsusel detailplaneeringu koostamise vajadust kaaluda järgmistel juhtudel:

- tehnikaspordikompleksi rajamine;
- Suure-Kõpu mõisakompleksi ja pargi taastamistööd;
- Spordihoone taguse spordi- ja puhkeala rajamine;
- kalmistu laiendamine.

Detailplaneeringu koostamise kohustus eeltoodud aladel tähendab, et uute hoonete ehitamine ja olemasolevate hoonete laiendamine ning maa-alade jaotamine kruntideks on lubatud ainult kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud detailplaneeringu alusel. Erandid on kehtestatud seadusega.

Detailplaneering võib põhjendatud vajaduse korral sisaldada üldplaneeringu muutmise ettepanekuid. Sellisel juhul ei tohi detailplaneeringu tellijaks olla eraisik. Pärast detailplaneeringu avalikku väljapanekut peab üldplaneeringut muutva detailplaneeringu heaks kiitma maavanem

Hajaasustusega aladel toimub üldjuhul projekteerimine ja ehitamine omavalitsuse poolt väljastatavate projekteerimistingimuste alusel. Vallavolikogu võib põhjendatud vajaduse korral nõuda detailplaneeringu koostamist aladel ja juhtudel, kus seadusega, käesoleva planeeringuga ja valla ehitusmäärusega ei ole seatud detailplaneeringu koostamise kohustust. Sellisel juhul teeb vallavalitsus vastava ettepaneku vallavolikogule.

2.2. Maakasutuse juhtfunktsioonid

Üldplaneeringuga määratakse maa-aladele nende kasutamise põhisihotstarbed ehk juhtfunktsioonid, mis on edaspidise maakasutuse aluseks. Maa-ala reserveerimine mingiks otstarbeks ei tähenda seni kehtinud sihtotstarbe automaatset muutumist. Maaomanik saab oma maa-ala kasutada seni kehtinud otstarbel nii kaua, kui soovib. Üldplaneeringuga reserveeritud juhtfunktsioon muutub kohustuslikuks alles ehitustegevusel, kus tuleb arvestada üldplaneeringus sätestatud põhimõtete ja maakasutuse juhtfunktsioonidega. Üld- või detailplaneeringu elluviimiseks on üldsuse huvides võimalik sundvõõrandada

kinnisasja (kinnisasja võõrandamine omaniku nõusolekuta) vastavalt sundvõõrandamise seadusele.

Üldplaneeringu kaartidel eristatakse juhtfunktsioonide kaupa olemasolev ja perspektiivne maakasutus ehk reserveeritav maakasutus.

Maakasutuse juhtfunktsioonide kirjeldused:

1. **Elamumaa** - ühepere-, kaksik-, ridaelamu ja kuni kahekorruseliste rohkem kui kolme korteriga korruselamute maa kompaktselt hoonestusega aladel ja elamu õuemaa maatulundusmaal (hajaasustuses).
2. **Kaubandus-, teenindus- ja büroohoonete maa** - kaubandus-, teenindus-, toitlustus- ja majutushoonete maad; büroo ja kontorihoonete maad.
3. **Tootmismaa** - tööstus- ja tootmisettevõtete ja neid teenindava abitootmise ehitiste alune ja nende ehitiste teenindusmaa, toodangu ladustamiseks ja transportimiseks ettenähtud maa-ala, millel paiknevad erinevate tootmisalade laod või hoidlad.
4. **Üldkasutatava hoone maa** - kultuuri-, haridus-, tervishoiu- ja sotsiaalsfääri ehitiste alune ning nende teenindusmaa, jäätmete kogumise korraldamise maa.
5. **Puhke- ja virgestusmaa** - heakorrastatud haljas- ja metsaalad, kuhu on ehitatud minimaalselt teenindavaid rajatisi (puhke-, spordi ja kogunemisrajatisi), et võimaldada välisõhus sportimist ja lõõgastumist, kasutamist väljasõidukohtadena, vabaõhuürituste korraldamist, supluskohad jms.
6. **Haljasala ja parkmetsa maa** - puhkuseks ja virgestuseks mõeldud looduslikud ja poollooduslikud metsaalad või inimese poolt rajatud haljasrajatisite alad.
7. **Põllu- ja metsamaa** - põllunduse, aianduse, karjakasvatuse ja aretustegevusega seotud maa, metsakasvatuse ja selle teenindamisega seotud maa.
8. **Teemaa** - maantee, puiestee, tänav või muu liikluseks kavandatud rajatis koos seda moodustavate sõidu- ja kõnniteede, teepeenarde ja haljas- või muude eraldusribadega (kergliiklus tähendab jalgsi, jalgrattaga, rulluisukude, ratastooli, loomveoki, mootorsaani ning mopeediga liiklemist).
9. **Tehnoehitise maa** - inimese elu- ja tootmistegevust toetava tehnilise infrastruktuuri hoonete ja rajatisite juurde kuuluv maa.
10. **Kalmistu maa** - matmispaik, mis kultuuri- ja keskkonnaobjektina mõjutab külgnevate alade kasutus- ja ehitustingimusi.

2.3. Ülevaade üldplaneeringust juhtfunktsioonide kaupa

2.3.1. Elamumaa

Uute elamute ehitamiseks reserveeritakse üldplaneeringuga:

1. Kõpu paisjärve ja Kõpu – Tõramaa – Jõesuu maantee vaheline ala;
2. Sooba tee äärne ala;
3. Põllu tänava äärne ala;
4. Seruküla tee äärne ala;
5. Töökoja tee äärne ala;
6. Põllu tänava ja Seruküla tee vaheline ala;
7. Saksamõisa tee äärne ala;
8. Viljandi – Kilngi-Nõmme maantee ja tuletõrje veevõtukohta tee vaheline maa-ala.

Üldplaneeringuga reserveeritud ja Kõpu aleviku kompaktse hoonestusega alal asuvate elamumaade arendamine toimub läbi detailplaneeringute.

Kõpu aleviku kompaktse hoonestusega alal määrata elamumaa sihtotstarbega krundi miinimumsuuruseks 0,3 ha.

Hajaasustuses peab vältima hoonekomplekside üksteisele liiga lähestikku ehitamist, selleks kehtestatakse krundi miinimumsuuruseks 1,0 ha.

Elamuehituses jääb põhiliseks ühepereelamute ehitamine. Arvestada tuleb ehitise arhitektuurilist sobivust ümbritsevas maastikus. Sobivad on kuni 2-korruselised katuse-, ärkli- või mansardkorrusega elamud. Ehitamisel kasutada väljakujunenud traditsioonilisi ehitusmaterjale, ehitusmahtusid ning arhitektuurseid lahendusi.

Väljapoole alevikku uute elamute ehitamisel tuleks eelistada vanade talukohtade taas kasutuselevõttu.

Üldplaneeringuga reserveeritud elamumaade tehnovõrkudega ühinemine ning juurdepääs kruntidele peab olema lahendatud ühise, kogu ümbritsevat elamumaad hõlmava detailplaneeringuga.

Elamumaadele võib anda kuni 25% ärimaa kõrvalfunktsiooni, et arendada turismi ja puhkemajandust.

2.3.2. Kaubandus-, teenindus- ja büroohonete maa

Kaubandus-, teenindus- ja büroohonete maana reserveeritakse üldplaneeringuga:

1. Tipu maantee ja Tipu tee ristmikuala;
2. Saekaatrist Viljandi poole jääv Viljandi – Kilingi-Nõmme maantee ääres olev maa-ala;
3. Ambulatooriumi ja päästeameti hoone vahele jääv ala ja selle tagune ala;
4. Viljandi – Kilingi-Nõmme maantee äärne maa-ala Kõpu jõest kuni Punasoo teeni.

Kaubandus-, teenindus- ja büroohonete tarbeks reserveeritud maa arendamiseks on vajalik detailplaneeringute koostamine, mille käigus tuleb tagada juurdepääs kergliiklusele, lahendada parkimine ning tagada jäätmehooldus. Kaubandus-, teenindus- ja büroohonete maade hoonestamisel tuleb jälgida sobivust ümbritsevasse miljöösse. Detailplaneeringute koostamisel tuleb kaaluda keskkonnamõju hindamise koostamise vajadust.

2.3.3. Tootmismaa

Tootmismaade arendamine toimub valdavalt olemasolevate tootmisalade baasil. Tootmismaana reserveeritakse lisaks olemasolevatele tootmisaladele üldplaneeringuga:

1. Pargi töökojakompleksi laiendus;
2. Massamäe lauda territooriumi laiendus;
3. saekaatri laiendus.

Tootmismaadele võib anda mitmekesisema arengu võimaldamiseks ärimaa kõrvalfunktsiooni. Vallavalitsus määrab olemasolevate tootmisalade arendamisel detailplaneeringute ka keskkonnamõju hinnangu (keskkonnamemorandumid alusel) koostamise vajaduse igal üksikjuhul eraldi.

2.3.4. Põllu- ja metsamaa

Valdava osa Kõpu valla territooriumist katab põllu- või metsamaa, seetõttu üldplaneeringuga täiendavaid põllu- ja metsamaid ei reserveerita.

Vältida tuleb olemasolevate põllumaade metsastamist ning tagada olemasolevate heinamaade hooldus läbi niitmise või karjatamise, eriti väärtuslikel maastikualadel. Põldude harimisel tuleb säilitada olemasolevad traditsioonilised maastikuelemendid ning uute piirete ehitamisel järgida vanu tavaid.

2.3.5. Üldkasutatava hoone maa

Täiendava üldkasutatava maana lisaks olemasolevatele ühiskondlike hoonete alustele maadele reserveeritakse üldplaneeringuga

- Kõpu mõisa hobusetalli alune maa – kooli tööõpetuse ja käsitöö baasi väljaehitamine ja majutusvõimaluste loomine kooliõpilastele ning laagritele;
- Meierei maaüksus;
- Tipu koolimaja – looduskooli loomine.

Üldkasutatava hoone maa arendamisel tuleb tagada kergliikluse juurdepääs ning maa-ala heakorrad ja haljastus.

2.3.6. Puhke- ja virgestusmaa

Puhke- ja virgestusmaana reserveeritakse üldplaneeringuga:

1. Kõpu mõisapark koos spordihoone taguse alaga – Suure-Kõpu mõisakompleksi väljaarendamise eesmärgil;
2. Massamäe ja Kõpu jõe vahele jääv vaba maa-ala – tehnikaspordikompleksi väljaarendamise eesmärgil;
3. lauluväljaku ja Tipu mnt 13 vaheline maa – haljasala ja puhkekoha rajamine Kõpu alevikus;
4. Seruküla tee ääres vana koolimaja asukoha juures olev maa-ala – haljasala ja puhkekoha rajamine;
5. Valma kiikingu platsi maa – puhkemajanduse ja sporditegevuse arendamiseks;
6. Kõpu paisjärve äärne maa – puhke- ja supluskoha rajamine;
7. Serukülas Turva tiigi äärne maa – rahvapidude ja kokkutulekute korraldamise koha rajamise eesmärgil;
8. Kõpu jõe äärne maa Jõe silla läheduses – puhke- ja supluskoha rajamine;
9. Tipu ujumiskoht – puhke- ja supluskoha rajamine;
10. Punaküla ujumiskoht – puhke- ja sporditegevuse arendamine;
11. Koolimaja ujumiskoht – puhke- ja supluskoha rajamine;
12. Kõpu pargist Saksamõisa teeni rajatavast kergliiklusrajast edasi on planeeritud loodus- ja matkarada mööda Saksamõisa teed kuni Kõpu jõeni ja sealt mööda jõe kallastada kuni Vaestemaja teeni, kus on mitmesugused võimalused puhkamiseks, suplemiseks, kalapüügiks, saab harrastada suvel jalgrattasõitu ja talvel suusatada.

Puhke- ja virgestusmaa arendamisel tuleb tagada kergliikluse juurdepääs maa-aladele, puhkealade heakord ning ohutus, samuti lahendada jäätmekäitlus.

2.3.7. Haljasala ja parkmetsa maa

Planeeringuga reserveeritakse:

- Vaestemaja tee äärne ala – haljasala rajamise eesmärgil;
- Korrusmajade tagune ala – haljasala ja puhkekoha rajamise eesmärgil.

2.3.8. Teemaa, liiklust korraldava ja teenindava ehitise maa

Teede tehnilise seisukorra parandamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ja piirkonna arengueelduste loomiseks planeeritakse:

1. kergliiklustee rajamine Viljandi – Kilingi-Nõmme maantee (T-56) ääres Saksamõisa teest (nr 14) surnuaiani;
2. jalakäijate tee Tipu mnt (nr 33) algusest lauluväljakuni;
3. kergliiklustee rajamine Vaestemaja tee (nr 48) äärde spordihooneni ja rajatava tehnikaspordikeskuseni;
4. jalakäijate tee Kõpu paisjärve äärde;
5. Kõpu- Tõramaa –Jõesuu maantee (T-24151) eraldada rada kergliiklustee rajamiseks alevikust Soomaa Rahvuspargi keskuseni.

Kergliiklusteed tuleb mootorsõidukite radadest eraldada.

Tolmuvabaks planeeritakse muuta:

1. Kõpu – Tõramaa – Jõesuu mnt (T-24151)
2. Seruküla tee (nr 34)
3. Vaestemaja tee (nr 48)
4. Põllu tn (nr 76)

Parklate rajamiseks reserveeritakse maa:

1. ambulatooriumi ja päästeameti hoone vahele;
2. vallamaja juurde;
3. tehnikaspordikeskuse juurde.

Tankla rajamiseks reserveeritakse maa üldkasutatavate hoonete alusele maale ambulatooriumi ja päästeameti hoone vahele.

Vaadete säilitamiseks on vajalik korrapärane teeäärse võsa piiramine ja teeäärte niitmine. Viljandi – Kilingi-Nõmme maantee äärsed vanad kuusehekid tuleb uuendada.

2.3.9. Tehnoehitise maa

Kõpu valla elektrivarustus, tänavavalgustus, veevarustus ja kanalisatsioon, soojusvarustus ja side lahendatakse tehnovõrkude projekti käigus.

Projekteerimise käigus tuleb arvestada järgmiste maakasutustingimustega:

- tänavavalgustus rajatakse:
  - Viljandi – Kilingi-Nõmme maanteele surnuaia algusest Saksamõisa teeni (nr 14);

- Põllu tänavale (nr 76);
  - Vaestemaja tee (nr 48) tehnospordikompleksini;
  - Tipu maanteele (nr 33);
  - Seruküla teele kuni Kõpu metskonnani.
- kaugküttepiirkondi Kõpu valda ei kavandata, ehitiste kütmine toimub läbi ahikütte ja kohalike katlamajade;
  - tehnovõrkude projektiga tuleb lahendada planeeritavate elamumaade, tootmismaade ja ärimaade varustamine elektri, vee ja kanalisatsiooniga;
  - Vee- ja kanalisatsioonitrassidega ühendatakse kavandatava reovee kogumisalale ja ühisveevärgiga alale jäävad elamud ning ühiskondlikud hooned;
  - hajaasustuses lahendada reovee kogumine kohtpuhastite abil, üksteisele lähedal asuvate hoonete korral leida ühiseid lahendusvariante;

Kõpu valla kohalik prügilala on suletud ja rekonstrueeritud. Jäätmemajandus reguleeritakse jäätmekorralduskavaga.

2.3.10. Kalmistumaa

Üldplaneeringuga reserveeritakse kalmistu kõrval asuv maa-ala kalmistu laiendamiseks.

Planeeringus on määratletud Suure-Kõpu mõisa kalmistu Saardevälja kaasikus kui kohaliku tähtsusega kultuurimälestis.

2.4. Säilitamisele kuuluvad alad

2.4.1. Miljööväärtuslikud alad

Miljööväärtuslike alade määramisel on lähtutud Viljandi maakonna teemaplaneeringust "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused". Selles on väärtuslike maastikena kirjeldatud ja hinnatud Kõpu vallas 2 piirkonda:

- Soomaa rahvuspark - kui maakondliku, võimaliku riikliku tähtsusega maastik, samuti rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala)
- Suure-Kõpu maastik - kui kohaliku tähtsusega maastik.

Lisaks on kaardil näidatud reservala, mis hõlmab Laane ja Uia küla väärtuslikke maastikke ja kauni vaatega teelõigud Viljandi – Kilingi-Nõmme ja Kõpu – Tõramaa - Jõesuu maanteel. Miljööväärtuslike alade määramise eesmärgiks on olemasolevate maastike püsiväärtuste säilimisele kaasaaitamine.

Suure-Kõpu väärtusliku maastikuala piires peab arendustegevusel jälgima, et säiliks olemasolev maastikumuster ja avatud vaated. Võimaluse korral taastada traditsioonilisi maastikuelemente ja maakasutust. (Kivi- ja lattaiaid, looduslikud niidud, karjatatud metsad jms) Rajatavate ehitiste paiknemine, arhitektuur ja ehitismahud peavad arvestama ajaloolisi ehitustraditsioone. Keelatud on üksikpuude langetamine ilma vallavalitsuse loata.

Soomaa rahvuspargi maakasutus, ehitustegevus ja hooldus toimub vastavalt rahvuspargi kaitsekorralduskavale.

Vältima peab mobiilsidemastide ning olulise ruumilise mõjuga objektide rajamist väärtuslikul maastikualal.

Üldplaneeringu koostamise käigus on täiendavalt määratletud Kõpu aleviku miljööväärtusega ala, mille eesmärgiks on Kõpu ajaloolise keskuse omapära ja vaadete säilitamine. Ala jääb kahele poole Viljandi – Kilingi–Nõmme maanteed alates Kõpu – Tõramaa - Jõesuu maantee ristmikust kuni Massamäe tee ristmikuni.

Ehitamisel Kõpu aleviku miljööväärtuslikul alal tuleb arvestada ehitise arhitektuurilist sobivust nii lähiümbruses, kui kogu vaateväljas.

Vanade, enne 1940 aastat ehitatud hoonete rekonstrueerimisel on soovitatav säilitada hoonete välisilme ja terviklikkus võimalikult autentsel kujul. Hoonete soojustamisel, katusekatte, samuti akende ja uste vahetamisel järgida algset ehituslaadi. Vanade hoonete korrastamisel on otstarbekas järgida säästva renoveerimise/rekonstrueerimise põhimõtteid, püüda korrastada ja säilitada olemasolevat.

Riikliku kaitse all olevate kultuurimälestiste ja/või kaitsealal asuvate ehitiste korral tuleb alati arvestada vastavast kaitsekorralduskavast või muinsuskaitse eritingimustest.

2.4.2. Riikliku kaitse all olevad alad

- **Soomaa rahvuspark** moodustati 1993. a Eesti suuremate soode, lammimetsade ja lamminiitude kaitseks.

Maakasutus, ehitustegevus ja hooldus toimub vastavalt Soomaa rahvuspargi kaitse-eeskirjale (Kehtestatud Vabariigi Valitsuse 22. aprilli 2005. a määrusega nr 85) ja Soomaa rahvuspargi kaitsekorralduskavale 2000 - 2010.

- **Kahvena looduskaitseala** on loodud II kategooria kaitsealuse liigi ja elupaiga kaitseks.

Maakasutus, ehitustegevus ja hooldus toimub vastavalt Kahvena looduskaitseala kaitse-eeskirjale (kehtestatud Vabariigi Valitsuse 09. juuni 2005. a määrusega nr 126).

- **Vanaveski metsise püsielupaik** väljaspool kaitsealasid asuv II kaitsekategooriasse kuuluva liigi elupaik, mida tuleb kaitsta liigi soodsa seisundi tagamiseks.

- **Kikepera kaitseala** – Keskkonnaministri 22. aprilli 2004. a määrusega nr 24 kehtestatud majandustegevuse ajutiste piirangute rakendamine väljaspool kaitsealasid asuvatel Natuura 2000 võrgustiku ala.

2.4.3. Rohelise võrgustiku alad

Viljandi maakonna teemaplaneeringu "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" koostamise käigus määratleti Kõpu valla territooriumil 2 roheline võrgustiku tugiala:

- Soomaa Kikepera tugiala;
- Kiini Kuninga tugiala.

Rohelist võrgustiku eesmärk:

- täiendab funktsionaalselt kaitsealade võrgustikku, ühendades need looduslike aladega ühtseks terviklikuks süsteemiks;

- võrgustikus toimub inimtekkeliste mõjude pehmendamine, korvamine, ja ennetamine ning koosluste areng looduslikkuse suunas. See kõik toetab bioloogilist mitmekesisust ja tagab stabiilse keskkonnaseisundi ning hoiab alal inimesele elutähtsaid keskkonda kujundavaid protsesse;
- väärtuslike maastike, ökosüsteemide ja liikide kaitse;
- looduslähedase majandamise, elulaadi ja rekreatsiooni planeerimine ning looduslike alade ruumilise kättesaadavuse tagamine inimestele;
- keskkonna loodusliku iseregulatsiooni säilitamine.

Kasutustingimused:

- Kaitsealadele jäävate rohestruktuurielementidel kehtivad kinnitatud kaitse-eeskirjad ja kaitsekorralduskavad;
- Tugialadel ja koridoridel paikneva tulundusmetsa arendamist ei piirata, v.a väärtuslikud märgalad, veekogude kaldalad, vääriselupaigad, kaitsealad ja seadustest tulenevad piirangutega alad;
- Tulenevalt maakonnaplaneeringust võrgustiku funktsioneerimiseks roheline võrgustiku struktuurielementidel looduslike alade osatähtsus tugialadel ei tohi langeda alla 80%;
- Vältida tuumaladele ja koridoridesse olulise ruumilise mõjuga objektide kavandamist;
- Kavandatava asustuse planeerimisel jälgida, et ei lõigataks läbi rohelisi koridore ja seataks ohtu roheline võrgustiku toimimine või tuleb leida samaväärne asenduskoridor;
- Kaitsealuste liikide elupaikades tohib teha metsaraiet vaid kaitsekorralduskavas planeeritud kohtades ja ulatuses;
- Järgida keskkonnakaitsenõudeid ja –soovitusi majandustegevuse arendamisel;
- tagada vääriselupaikade ja haruldaste taimekoosluste säilimine.

2.5. Maa taotlemine munitsipaalomandisse

Kõpu Vallavalitsus planeerib munitsipaliseerida maid lähtuvalt valla arengu vajadustest järgmiselt:

- Lauluväljaku alune ja selle naabrusesse jääv maa-ala – vabaõhuürituste korraldamise ja vabaaja veetmise võimalust loomiseks Kõpu alevikus;
- Tipu mnt 5 ja Tipu mnt 7 korrusmajade tagune vaba maa – haljasala rajamise eesmärgil;
- Vaestemaja tee ja Punasoo tee vahel olevad vabad maatükid – tehnikaspordikompleksi väljaarendamiseks;
- Kalmistu ja Vastemõisa tee vaheline maa-ala – kalmistu perspektiivne laiendus;
- Kõpu aleviku tuletõrje veehoidla ja Massamäe tee vaheline maariba – Saekaatri ümbersõidu tee rajamiseks;
- Seruküla tee äärne vaba maa - külaplatsi ja parkimisplatsi rajamiseks;
- Kõpu – Tõramaa – Jõesuu maantee ja Tipu mnt ristumiskohas asuv vaba maa;
- Ambulatooriumi ja tuletõrjedepoo tagune vaba maa – toitlustus- ja teenindusasutuste arendamiseks.

Lisad

3. Piirangud ja kitsendused

3.1. Maakasutuspiirangud

3.1.1. Sanitaarkaitse

Veehaarde sanitaarkaitseala

Keskkonnaministri 16. detsembri 1996. aasta määruses nr. 61 "**Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise kord**" on määratud veehaarde sanitaarkaitseala ulatus, sellega kaasnevad kitsendused ning veevõtukohtade hooldusnõuded. Veehaarde sanitaarkaitseala laius võib olla kuni 90 meetrit. Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui vett võetakse põhjaveekihist alla 10 m³ ööpäevas ühe kinnisasja vajaduseks. Ühe kinnisasja omanikule vajaliku kaevu asukoht peab olema võimalike reostusallikate (kogumiskaevud, käimlad, prügikastid, väetise- ja sõnnikuhoidlad, õlimahutid, kanaliseerimata saunad jne.) suhtes põhjaveevoolu suunas ülesvoolu ja neist krundi piires võimalikult kaugemal (mitte vähem kui 10 m). Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal laiusega kas 30 m või 50 m on majandustegevus keelatud, välja arvatud veehaarderajatiste teenindamine, metsa hooldamine, heintaimede niitmine ja veeseire.

Kui põhjaveehaarde sanitaarkaitseala laius on üle 30 meetri, rakendatakse **looduskaitseaduses** sätestatud ranna või kalda piiranguvööndi kitsendusi. Ranna või kalda piiranguvööndi laius on:

- üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil ning veejuhtmel 100 meetrit;
- kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil, veejuhtmel, välja arvatud drenid ja kollektorid, ning allikal 50 meetrit.

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Puurkaev	50m	50m	Äärest (Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korras täpsustatakse kitsenduse ulatuse määramist)	Veeseadus § 28, 28'1, Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korra kehtestamine(KKM 16.12.1996 määrus nr.61)
Veevõtu-koht	200 ülesvoolu, 50 allavoolu, 90 seisuveekogu	200 ülesvoolu, 50 allavoolu, 90 seisuveekogu	Äärest (Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korras täpsustatakse kitsenduse ulatuse määramist)	Veeseadus § 28, 28'1, Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise korra kehtestamine(KKM 16.12.1996 määrus nr.61)

Kalmistute sanitaarkaitsevöönd

Vastavalt sotsiaalministri 28. detsembri 2001. aasta määrusele nr 156 tuleb uute matmispaikade rajamisel ja kasutuses olevate matmispaikade laiendamisel moodustada 300m sanitaarkaitseala, kuhu pole lubatud elamute rajamine. Sanitaarkaitseala moodustamisel tuleb arvesse võtta **veeseaduse** (RT I 1994, 40, 655; 1996, 13, 241; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2001, 7, 19; 42, 234; 50, 283; 94, 577) § 28 ja keskkonnaministri 16. detsembri 1996. aasta määruse nr 61 «**Veehaarde sanitaarkaitseala moodustamise ja projekteerimise kord**» (RTL 1997, 3, 8) nõudeid.

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Kalmistu sanitaarkaitseala	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Veeseadus § 28, 28'1, Tervisekaitsenõuded surnu hoidmisele, vedamisele, matmisele ja ümbermatmisele § 5
Matmispaiga (loomsete) sanitaarkaitseala	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Veeseadus § 28, 28'1, Tervisekaitsenõuded surnu hoidmisele, vedamisele, matmisele ja ümbermatmisele § 5

Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded

Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni seaduse (RT 1999) kohaselt määrab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ning kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni vahelise piiri liitumispunkt, mis asub kuni kaks meetrit kinnistu piirist väljaspool, kui vee-ettevõtja ja kinnistu omanik või klient ei ole kokku leppinud teisiti. Avalikelt teedelt, tänavatelt ja väljakutelt sademete- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ehitiste liitumispunkt ühiskanalisatsiooniga määratakse kohaliku omavalitsuse volikogu kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskirja alusel.

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Ühisveevärg ja kanalisatsioon	ei	ei	Kitsenduse ulatuse määrab KOV ühisveevärgi ja kanalisatsiooni arendamise kava alusel	Ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni seadus §2 lg3, §3'1, §11 ja 12

Paikse saasteallika sanitaarkaitseala

Vastavalt **Välisõhu kaitse seadusele** (RTI 1998, 41, 624) on paikne saasteallikas püsiva asukohaga saasteallikas. Kui saasteallika valdajal on tehnilistel või majanduslikel põhjustel võimatu vältida saastetaseme piirväärtuse ületamist väljaspool oma territooriumi, võib ta taotleda sanitaarkaitseala moodustamist saasteallika ümber, mille piires kehtivad sotsiaalministri määrusega kehtestatud eritingimused ning mille kohal olevas õhus võib saastetaseme piirväärtust ületada. Sanitaarkaitseala piirid määravad valla- või linnavalitsused kokkuleppel saasteallikaga piirnevate maavaldajatega.

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Paikne saasteallikas	Määratud objekt	Määratud objekt	Määratud objekt	Välisõhu kaitse seadus §19 - 27

3.1.2. Muinsuskaitse

Vastavalt **muinsuskaitseadusele** (RT I 2004, 25, 171) on mälestis riigi kaitse all olev kinnis- või vallasasi või selle osa või asjade kogum või terviklik ehitiste rühm, millel on ajalooline, arheoloogiline, etnograafiline, linnaehituslik, arhitektuuriline, kunstiline, teaduslik, usundilooline või muu kultuuriväärtus, mille tõttu see on käesolevas seaduses sätestatud korras tunnistatud mälestiseks. Muinsuskaitseameti loata on keelatud vallasmälestist:

- 1) eemaldada kinnismälestisest, mille juurde see kuulub;
- 2) konserveerida, restaureerida, remontida või muuta mälestise ilmet muul viisil;
- 3) kasutada otstarbel, mis ohustab mälestise säilimist.

Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse kaitsevööndiks on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti. Kaitsevööndit ei kehtestata muinsuskaitsealal paiknevatele kinnismälestistele, kui muinsuskaitseala põhimääruses pole sätestatud teisiti. Samuti ei kehtestata muinsuskaitsevööndit kalmistul paiknevale kinnismälestisele [RT I 2004, 25, 171 - jõust. 26. 04. 2004]

Muinsuskaitseameti loata on kinnismälestise kaitsevööndis keelatud:

- 1) maaharimine, ehitiste püstitamine, teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd;
- 2) puude ja põõsaste istutamine, mahavõtmine ja juurimine.
- 3) Muinsuskaitsealale avanevate kaugvaadete sulgemise või muinsuskaitseala piirile muinsuskaitseala hoonestuse suhtes sobimatute ehitiste püstitamise vältimiseks kehtestatakse muinsuskaitseala kaitsevöönd, milles kehtivad muinsuskaitseala põhimääruses kindlaksmääratud nõuded ja kitsendused.

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Muinsuskaitseala	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Muinsuskaitseadus §4, 24
Kinnismälestis	50m(kui ei ole määratud teisiti)	50m(kui ei ole määratud teisiti)	50m(kui ei ole määratud teisiti-täpsustatakse kaitseeeskirjades)	Muinsuskaitseadus §3, 24, 25, 26

3.1.3. Looduskaitse

Vastavalt **Looduskaitseseadusele** (RT I 2005, 22, 152) ei või kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ja kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis ilma kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekuta:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ega kõlviku sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kinnitada metsateatist;
- 5) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 6) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 7) anda projekteerimistingimusi;
- 8) anda ehitusluba.

Kaitstava loodusobjekti valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitstava loodusobjekti kaitse eesmärgi saavutamist või kaitstava loodusobjekti seisundit.

Piiranguvöönd	Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Kaitseala loodusreservaat	Kaitseala	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 29
Kaitseala hooldatav sihtkaitsevöönd	Kaitseala	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 30
Kaitseala looduslik sihtkaitsevöönd	Kaitseala	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 30
Kaitseala piiranguvöönd	Kaitseala	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 31
Kaitseala piirangu uuendamata	Kaitseala	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus § 91
Hoiuala	Hoiuala	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 32, 33
Ajutise piiranguga loodusobjekti ala	Ajutise piiranguga loodusobjekt	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus §91,KKM määrus nr24(22.04.04)
Looduskaitse üksikobjekti piiranguvöönd	Kaitstav looduse üksikobjekt	kuni 50m	kuni 50m	Äärest (kaitsevööndi suurus täpsustatakse kaitse-eeskirjas)	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 68
I kategooria kaitsealune liik	I kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	täpne määratlus iga liigi kohta eraldi	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 46-67
Kaitsealuse liigi püsielupaik	I kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 46-51, 53-67

Kaitsealuse liigi püsielupaiga sihtkaitsevöönd	I kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Ministri määrus
Kaitsealuse liigi püsielupaiga piiranguvöönd	I kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Ministri määrus
II kat. kaitsealune liik	II kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	täpne määratlus iga liigi kohta eraldi	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 46-67
Kaitsealuse liigi püsielupaik	II kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 46-51, 53-67
Kaitsealuse liigi püsielupaiga sihtkaitsevöönd	II kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Ministri määrus
Kaitsealuse liigi püsielupaiga piiranguvöönd	II kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Ministri määrus
III kat. kaitsealune liik	III kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	täpne määratlus iga liigi kohta eraldi	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 46-51, 53-67
Kaitsealuse liigi püsielupaik	III kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus § 4,14-17, 20, 46-51, 53-67
Kaitsealuse liigi püsielupaiga sihtkaitsevöönd	III kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Ministri määrus
Kaitsealuse liigi püsielupaiga piiranguvöönd	III kategooria kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Ministri määrus
Kohaliku omavalitsuse kaitstav loodusobjekt	Kohaliku omavalitsuse kaitstav loodusobjekt	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Looduskaitseseadus §4(punkt7)
Keskonnaseirejaam või -ala	Keskonnaseirejaam või ala	Määratud objekt või ala	Määratud objekt või ala	Määratud ala	Keskonnaseireseadus §11 - 13
Nitraaditundlik ala	Nitraaditundlik ala	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Veeseaduse §26'3 ja 26'4
Kaitsmata põhjaveega ala	Allikas	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Veeseaduse §26'3 ja 26'4
	Karstilehter	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Veeseaduse §26'3 ja 26'4
Valgala reostuskaitsevöönd	Surverajatised (naftasaaduste mahuti) 3-10m3	25m	25m	keskelt	Veeseadus § 26, Naftasaaduste hoidmisehitiste veekaitseenõuded § 4
	Surverajatised (naftasaaduste mahuti) 10-1000m3	50m	50m	keskelt	Veeseadus § 26, Naftasaaduste hoidmisehitiste veekaitseenõuded § 4

	Surverajatised (naftasaaduste mahuti) 1000-5000m ³	100m	100m	keskelt	Veeseadus § 26, Naftasaaduste hoidmisehitiste veekaitseõuded § 4
	Surverajatised (naftasaaduste mahuti) >5000m ³	150m	150m	keskelt	Veeseadus § 26, Naftasaaduste hoidmisehitiste veekaitseõuded § 4
	Ühiskanaliseerimise reoveepumpla vooluhulk <10m ³ /d	10m	10m	keskelt	Veeseadus § 26, Kanalisatsiooniehitiste veekaitseõuded § 8
	Ühiskanaliseerimise reoveepumpla vooluhulk >10m ³ /d	20m	20m	keskelt	Veeseadus § 26, Kanalisatsiooniehitiste veekaitseõuded § 8
	Ühiskanaliseerimise puhastamisõlm	30m	30m	keskelt	Veeseadus § 26, Kanalisatsiooniehitiste veekaitseõuded § 9
	Planeeringuga määratud sanitaarkaitseala	Määratud ala	Määratud ala		Veeseadus §26

Metsade kaitse

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Võtmehiitoloogia	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Metsaseadus § 31, 32
Hoiu mets	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Metsaseadus § 28, 32
Kaitsemets	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Metsaseadus § 29, 32
Tulundusmets	Määratud ala	Määratud ala	Määratud ala	Metsaseadus § 30, 32

3.2. Veekaitsepiirid

Vastavalt **Looduskaitseadusele** (RT I 2005, 22, 152) on rannal või kaldal kehtestatud kolm piiranguvööndit:

- 1) ranna või kalda piiranguvöönd;
- 2) ranna või kalda ehituskeeluvöönd;
- 3) ranna või kalda veekaitsevöönd.

Nimetud vööndide laiuse arvestamise lähtejoon on põhikaardile kantud veekogu piir (tavaline veepiir). Kõrgveepiir on mererannas tavalisest veepiirist 1,5 meetrit kõrgemal asuv samakõrgusjoon. Suurte üleujutusalaadega siseveekogudel määratakse kõrgveepiir korras, mille kehtestab keskkonnaminister. Suurte üleujutusalaadega siseveekogude nimistu kehtestab keskkonnaminister määrusega. Korduva üleujutusega veekogude ranna või kalda piiranguvöönd, veekaitsevöönd ja ehituskeeluvöönd koosnevad üleujutatavast alast ja Looduskaitseaduse §-des 37–39 sätestatud vööndi laiusest.

Kalda piiranguvöönd

Ranna ja kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ja puhketingimuste säilitamine. Ranna piiranguvööndis on keelatud lageraie.

Vastavalt looduskaitseseadusele (RT I 2005, 22, 152) on ranna või kalda piiranguvööndi laius kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil, veejuhtmel, välja arvatud drenid ja kollektorid, ning allikal 50 meetrit.

Ranna ja kalda piiranguvööndis asuvate metsade kaitse eesmärk on vee ja pinnase kaitsmine ja puhketingimuste säilitamine. Ranna piiranguvööndis on keelatud lageraie. Samuti on ranna või kalda piiranguvööndis keelatud:

- 1) reoveesette laotamine;
- 2) matmispaiaga rajamine;
- 3) jäätmete töötlemiseks või ladustamiseks määratud ehitise rajamine ja laiendamine, välja arvatud sadamas;
- 4) ilma kehtestatud detailplaneeringuta maa-ala kruntideks jagamine;
- 5) maavara ja maa-ainese kaevandamine;
- 6) mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ja radu ning maastikusõidukiga sõitmine, välja arvatud tiheasustusosal haljasala hooldustööde tegemiseks, kutselise või harrastusliku kalapüügiõigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks ning maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja põllumajandustöödeks.

Piiranguvöönd	Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Ranna või kalda piiranguvöönd	Üle 10 ha pindalaga ja üle 25km ² valgalaga veekogud	100m	100m	veekogu äärest (vee piirist)	Looduskaitseseadus § 34 - 37
	Kuni 10ha pind., kuni 25km ² valgalaga veekogu	50m	50m	veekogu äärest (vee piirist)	Looduskaitseseadus § 34 - 37
	Eesvoolud üle 25km ² valgalaga	100m	100m	veekogu äärest (vee piirist)	Looduskaitseseadus § 34 - 37
	Eesvoolud 10-25km ² valgalaga	50m	50m	äärest (eesvoolu perva)	Looduskaitseseadus § 34 - 37
	Eesvoolud kuni 10km ² valgalaga	50m	50m	äärest (eesvoolu perva)	Looduskaitseseadus § 34 - 37
	Allikas	50m	50m	äärest (eesvoolu perva)	Looduskaitseseadus § 34 - 37

Ranna ja kalda veekaitsevöönd

Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal veekaitsevöönd (**Veekaitse seadus**, RT I 2002, 61, 375)

Veekaitsevööndi ulatus ning majandustegevuse kitsendused veekaitsevööndis sätestatakse ranna ja kalda kaitse seadusega.

Looduskaitseeaduse (RT I 2005, 22, 152) § 40 kohaselt võib ranna ja kalda ehituskeeluvööndit suurendada või vähendada, arvestades ranna või kalda kaitse eesmärke ning lähtudes taimestikust, reljeefist, kõlvikute ja kinnisasjade piiridest, olemasolevast teede- ja tehnovõrgust ning väljakujunenud asustusest. Ranna ja kalda ehituskeeluvööndit võib kohalik omavalitsus suurendada üldplaneeringuga. Ranna ja kalda ehituskeeluvööndi vähendamine võib toimuda keskkonnaministri nõusolekul. Aleviku või küla tiheasustusala laiendamine ranna ja kalda piiranguvööndis võib toimuda ainult kehtestatud üldplaneeringu alusel.

Supelrand on selleks üldplaneeringuga määratud ala veekogu ääres, mille põhiülesanne on inimestele puhkuse võimaldamine. Supelranna kasutamise ja hooldamise korra kehtestab kohalik omavalitsus. Supelranda teenindavate rajatiste iseloomu ja paigutuse määrab kohalik omavalitsus detailplaneeringuga või selle puudumisel ehitusmäärusega. Supelrannal ei ole veekaitsevööndit.

Piiranguvöönd	Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Ranna või kalda veekaitsevöönd	Üle 10 ha pindalaga ja üle 25km ² valgalaga veekogud	10m	10m	veekogu äärest (vee piirist)	Veeseadus § 29
	Kuni 10ha pind., kuni 25km ² valgalaga veekogu	10m	10m	veekogu äärest (vee piirist)	Veeseadus § 29
	Eesvoolud üle 25km ² valgalaga	10m	10m	äärest (eesvoolu pervest)	Veeseadus § 29
	Eesvoolud 10-25km ² valgalaga	10m	10m	äärest (eesvoolu pervest)	Veeseadus § 29
	Eesvoolud kuni 10km ² valgalaga	1m	1m	äärest (eesvoolu pervest)	Veeseadus § 29

Ehituskeeluvöönd

Looduskaitseeaduses (RT I 2005, 22, 152) on ehituskeeluvööndi laius rannal või kaldal on:

- 1) alevis ning aleviku ja küla selgelt piiritleval kompaktsel hoonestusega alal (edaspidi tiheasustusala) üldjuhul 50 meetrit;
- 2) üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil ning veejuhtmel 50 meetrit;
- 3) kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul, kanalil ja veejuhtmel, välja arvatud drenid ja kollektorid, ning allikal 25 meetrit.

Rannal ja järve või jõe kaldal metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd ranna või kalda piiranguvööndi piirini.

Ranna või kalda ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Ehituskeeld ei laiene:

- 1) hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonele, mis ei jää veekaitsevööndisse;

- 2) kalda kindlustusrajatisele;
- 3) supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;
- 4) maaparandussüsteemile, välja arvatud poldrile;
- 5) olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele juhul, kui juurdeehitise maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubatuurist;
- 6) piirdeaedadele.

Ehituskeeld ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud:

- 1) pinnavee veehaarde ehitisele;
- 3) ranna kindlustusrajatisele;
- 4) hüdrograafiateenistuse ja seirejaama ehitisele;
- 5) kalakasvatusehitisele;
- 6) riigikaitse, piirivalve ja päästeteenistuse ehitisele;
- 7) tiheasustusala ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;
- 8) tehnovõrgule ja -rajatisele;
- 9) sillale;
- 10) avalikult kasutatavale teele ja tänavale.

Lautrit ja paadisilda tohib rannale või kaldale rajada, kui see ei ole vastuolus ranna ja kalda kaitse eesmärkidega ja veeseaduse § 8 lõikega 2. Kaitsealal reguleerib ehitamist kaitseala kaitse-eeskiri.

Kui kohalik omavalitsus lubab ranna või kalda ehituskeeluvööndis ehitamist vastuolus eelpool nimetatuga, ei teki isikul, kellele ehitusluba väljastati või kelle huvides ehitamine on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärast ootust ehitamise õiguspärasuse osas.

Piiranguvöönd	Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Ranna või kalda ehituskeeluvöönd	Üle 10 ha pindalaga ja üle 25km ² valgalaga veekogud	50m	50m	veekogu äärest (vee piirist)	Looduskaitseadus § 34 - 36, 38
	Kuni 10ha pind., kuni25km ² valgalaga veekogu	25m	25m	veekogu äärest (vee piirist)	Looduskaitseadus § 34 - 36, 38
	Eesvoolud üle25km ² valgalaga	50m	50m	veekogu äärest (vee piirist)	Looduskaitseadus § 34 - 36, 38
	Eesvoolud 10-25km ² valgalaga	25m	25m	äärest (eesvoolu pervest)	Looduskaitseadus § 34 - 36, 38
	Eesvoolud kuni 10km ² valgalaga	25m	25m	äärest (eesvoolu pervest)	Looduskaitseadus § 34 - 36, 38
	Allikas	25m	25m	äärest (eesvoolu pervest)	Looduskaitseadus § 34 - 36, 38

Kallasrada

Veeseaduse (RT I 2002, 61, 375) kohaselt on kallasrada kaldariba avaliku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu ääres ning asub kaldavööndis. Kallasraja laius arvestatakse lamekaldal keskmise veeseisu piirjoonest ja kõrgkaldal kaldanõlva ülemisest servast, lugedes viimasel juhul kallasrajaks ka vee piirjoone ja kaldanõlva ülemise serva vahelist maariba.

Kallasraja laius on:

- 1) 4 meetrit;
- 2) suurvee ajal, kui kallasrada on üle ujutatud, 2 meetri laiune kaldariba, mida mööda võib vabalt ja takistamatult veekogu ääres liikuda.

Vastavalt **looduskaitseaduse** (RT I 2005, 22, 152) § 36 kohaselt on rannal või kaldal asuva kinnisasja valdaja kohustatud tagama inimeste ja loomade vaba läbipääsu kallasrajal. Kallasraja kasutaja ei tohi kallasraja kasutamisega kahjustada kaldaomaniku vara.

Kohalikud omavalitsused on kohustatud üld- ja detailplaneeringuga tagama avalikud juurdepääsuvõimalused kallasrajale.

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Üle 10 ha pindalaga ja üle 25km ² valgalaga veekogud	10m Laevatatavad, Avalik kas	4m	veekogu äärest (vee piirist)	Asjaõigusseadus § 161, Veeseadus § 10
Kuni 10ha pind., 10-25km ² valgalaga veekogu	4m (Avalikult kasutatav)	4m	veekogu äärest (vee piirist)	Asjaõigusseadus § 161, Veeseadus § 10
Eesvoolud üle25km ² valgalaga	4m (Avalikult kasutatav)	4m	äärest (eesvoolu pervest)	Asjaõigusseadus § 161, Veeseadus § 10
Eesvoolud 10-25km ² valgalaga	4m (Avalikult kasutatav)	4m	äärest (eesvoolu pervest)	Asjaõigusseadus § 161, Veeseadus § 10
Eesvoolud kuni 10km ² valgalaga	4m (Avalikult kasutatav)	4m	äärest (eesvoolu pervest)	Asjaõigusseadus § 161, Veeseadus § 10

3.3. Tehnilistest infrastruktuuridest tulenevad piirangud

3.3.1. Teede ja tänavate kaitsevööndid

Avaliku huviga teed on määratud **Kõpu vallavolikogu 23.12.2004 otsusega nr 20**. Erateed ja realservituudiga erateed ning tasulist teed peab tee omanik lubama tasuta kasutada alarmsõidukil ja erakorralise või sõjaseisukorra ajal kaitseväge sõidukil. Muudel sõidukitel peab tee omanik lubama teed tasuta kasutada ainult juhul, kui avalikult kasutatav tee on avarii või loodusõnnetuse tagajärgede likvideerimiseks suletud.

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde kaitsevöönd. Munitsipaaltee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 20-50 m. "**Kõpu valla**

maanteede kasutamise ja kaitse eeskirja” kohaselt on vallateede kaitsetsooni laius 20 m.

Tee kaitsevööndis on omaniku nõusolekuta keelatud:

- ehitada nähtavust piiravaid hooneid või rajatise ning rajada istandikke;
- ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale või mahasõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;
- paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- kaevandada maavara ja maa-ainest;
- teha metsa uuendamiseks lageraiet;
- teha veerežiimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud teehoiuvälisist tööd.

Tee kaitsevööndi maa omanik on kohustatud kaitsevööndis hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise ning kõrvaldama või lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise. Ta peab võimaldama paigaldada teega külgnevale kaitsevööndi kinnistule talihooldetöödeks ajutisi lumetõkkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teemaad, kui nimetatud tegevus ei takista juurdepääsu tema elukohale ja varale.

Tee kaitsevööndis oleva maa omanik või kasutaja võib kooskõlastamata teha oma majapidamise ja maakasutamisega seotud töid (maa harimine, saagi koristamine jms.), kui need tööd ei ole vastuolus **teeseaduse** ja tee kaitsevööndi kaitse sätetega. Teega vahetult külgnevat maad võib maa omanik või kasutaja harida kuni teemaa piirini, seejuures kahjustamata külgkraave, mullet, süvendit ja nende nõlvu. Maaharimismasinatega ei ole tööde teostamise ajal lubatud välja sõita teele, manööverdada sellel või selle nõlvadel. Möödapääsmatu vajaduse korral tuleb sellised tööd kooskõlastada tee omanikuga.

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Riigimaantee	50m	50m	äärmise elemendi keskelt(sõiduraja telg)	Teeseadus § 13, 36, 37
Kohalik maantee	20-50m	20-50m	keskelt(sõiduraja telg)	Teeseadus § 13, 36, 37
Eratee	10-50m	10-50m	keskelt(sõiduraja telg)	Teeseadus § 13, 36, 37
Tänav	kuni 10m	kuni 10m	äärest(teemaa piirist)	Teeseadus § 13, 36, 37

3.3.2. Elektriliinide ja kaablite kaitsevööndid

Kinnisasja omanik peab üldjuhul lubama ehitada oma kinnisasjale maapinnal, maapõues ning õhuruumis tehnovõrke ja -rajatise (kütte-, veevarustus- või kanalisatsioonitorustikku, telekommunikatsiooni- või elektrivõrku, nõrkvoolu-, küttegaasi- või elektripaigaldist või surveseadmestikku ja nende teenindamiseks vajalikke ehitiseid), kui nende ehitamine ei ole kinnisasja kasutamata võimalik või kui nende ehitamine teises kohas põhjustab ülemääraseid kulutusi. Samuti peab kinnisasja omanik lubama teostada oma kinnisasjal seaduslikul alusel paikneva tehnovõrgu või -rajatise teenindamiseks vajalikke töid. Avariitöid võib teha kinnisasja omanikuga eelnevalt kokku leppimata.

Telekommunikatsiooniehitistega seotud seadusjärgsed kitsendused:

- maismaal – kaks meetrit liinirajatise keskjoonest või rajatise välisseinast liinirajatisele paralleelse mõttelise jooneni või tõmmitsatega raadiomasti korral selle kõrgusega või vabalt seisva raadiomasti korral selle 1/3 kõrgusega ekvivalentse raadiusega mõttelise ringjooneni maapinnal, meetrites;
- siseveekogudel – 100 meetrit.

Elektripaigaldise kaitsevöönd on elektripaigaldist, kui see on iseseisev ehitis, ümbritsev maa-ala, õhk või veekogu, kus ohutuse tagamise vajadusest lähtudes kitsendatakse kinnisasja kasutamist. Kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, ladustada tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning korraldada massiüritusi, kui tegemist on üle 1000-voldise nimipingega elektripaigaldisega.

Elektripaigaldise omaniku loata on kaitsevööndis keelatud ehitada, teha mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, niisutus- ja maaparandustöid, istutada ning langetada puid ja põõsaid. Õhuliinide kaitsevööndis on keelatud sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast on üle 4,5 meetri; üle 1000-voldise nimipingega õhuliinide kaitsevööndis ehitada aedu ja traattarasid ning rajada loomade joogikohti.

Elektrimaakaabelliinide kaitsevööndis ei tohi töötada löökmehhanismidega, tasandada pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0,3 m, küntaval maal sügavamal kui 0,45 m ning ladustada ja teisaldada raskusi.

Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatuse kehtestab Vabariigi Valitsus tulenevalt elektripaigaldise ohutasemest, pingest, võimsusest ja asukohast.

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Elektriõhuliin alla 1 kV	2m	2m	keskelt(liini teljest)	Elektriohutuseseadus § 15, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus § 2 (VV määrus 02.07.2002 nr.211)
Elektriõhuliin kuni 20 kV	10m	10m	keskelt(liini teljest)	Elektriohutuseseadus § 15, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus § 2 (VV määrus 02.07.2002 nr.211)
Elektriõhuliin 35–110 kV	25m	25m	keskelt(liini teljest)	Elektriohutuseseadus § 15, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus § 2 (VV määrus 02.07.2002 nr.211)
Elektriõhuliin 220–330 kV	40m	40m	keskelt(liini teljest)	Elektriohutuseseadus § 15, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus § 2 (VV määrus 02.07.2002 nr.211)
Elektriõhuliin leav. siseveekogude pinnal	1m äärmisest kaablist	1m äärmisest kaablist	äärest(*äärmistest kaablitest paiknevad mõttelised vertikaaltasandid	Elektriohutuseseadus § 15, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus § 5 (VV määrus 02.07.2002 nr.211)
Elektrimaakaabel liin	1m	1m	äärest(*äärmistest kaablitest paiknevad mõttelised vertikaaltasandid	Elektriohutuseseadus § 15, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus § 3 (VV määrus 02.07.2002 nr.211)

Elektriveekaabel- liin meres ja järvedes	50m	50m	äärest(*äärmistest kaablitest paiknevad mõttelised vertikaaltasandid	Elektriohutusseadus § 15, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus § 4 (VV määrus 02.07.2002 nr.211)
Elektriveekaabel- liin jõgedes	100m	100m	Äärest (õhuruumis (laevatatavad siseveekogud) mõlemalt poolt liini piiravad mõttelised vertikaaltasandid	Elektriohutusseadus § 15, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus § 4 (VV määrus 02.07.2002 nr.211)
Alajaamad ja jaotusseadmed	2m	2m	äärest(piiirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest)	Elektriohutusseadus § 15, Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus § 6 (VV määrus 02.07.2002 nr.211)

3.3.3. Liinirajatiste kaitsevööndid

Liinirajatise kaitsevööndis on omaniku loata keelatud igasugune tegevus, mis võib ohustada liinirajatist. Liinirajatise omanikul on õigus nõuda, et liinirajatise kaitsevööndis tegutsev isik on liinirajatise omaniku või tema esindaja vahetu järelevalve all, ning tegevuse korraldamisel selliste abinõude rakendamist ja tegevust viisil, mis väldiks liinirajatise kahjustamist või vigastamist.

Nähtus	Vööndi ulatus väljaspool asulat	Vööndi ulatus asulas	Vööndi määrang	Õiguslik alus
Side Liinirajatise maismaal	2m	2m	keskelt	Elektroonilise side seadus1 §117-119
Side Liinirajatise siseveekogudel	100m	100m	keskelt	Elektroonilise side seadus1 §117-119
Side Liinirajatise merel	0,25 meremiili	0,25 meremiili	keskelt	Elektroonilise side seadus1 §117-119
Raadiosidemast	kõrgusega ekvivalentne raadius maapinnal meetrites	kõrgusega ekvivalentne raadius maapinnal meetrites	keskelt	Elektroonilise side seadus1 §117-119

3.3.6. Maaparandussüsteemidest tulenevad piirangud

Maaparandus on **Maaparandusseaduse** tähenduses maa kuivendamine, niisutamine ja maa veerežiimi kahepoolne reguleerimine, samuti happeliste muldade lupjamine ning agromelioratiivsete, kultuurtehniliste ja muude maaparandushoiutööde tegemine maatulundusmaa sihtotstarbega maa ja maapiirkonnas paikneva põllumajanduslikult kasutatava elamumaa sihtotstarbega eluasemekohtade maa viljelusväärtuse suurendamiseks.

Maaparandussüsteem on maa kuivendamiseks, niisutamiseks või veerežiimi kahepoolseks reguleerimiseks vajalike rajatiste ja hoonete kompleks.

Maaparandussüsteemi eesvool on kuivendusvõrgust voolava liigvee ärajuhtimiseks või niisutusvõrgu veehaardesse vee juurdevooluks rajatud veejuhe või loodusliku veekogu reguleeritud lõik, mille veeseisust sõltub reguleeriva võrgu nõuetekohane toimimine.

Eesvool on pinnaveekogu koos sellel asuvate rajatistega, kui sellesse suubuvad teised veejuhtmed. Niisutussüsteem on rajatiste kompleks vee ammutamiseks veeallikast ja selle jaotamiseks niisutatavale maa-alale.

Riigi poolt Kõpu vallas korrashoitavate eesvoolude nimekiri.

Kood Riigi veeregistris	Nimi	pikkus	kirjeldus	x-koord y-koord	kirjeldus	x-koord y-koord
114230	Loodi piirikraav	2,6	Uue-Kariste-Supsi mnt truubist 1,06 km vs	576585 6461414	Uue-Kariste-Supsi mnt truubist 1,53 km vv	574609 6459868
114270	Junsera piirikraav	3,2	Kõpu-Tõramaa-Jõesuu mnt truubist 3,25km vs	575097 6468963	Kõpu-Tõramaa-Jõesuu mnt	576452 6466326

Maaparandustööde tegemiseks ja maaparandushoiuks võib asutada maaparandusühistu. Maaparandusühistu kohustuslikuks liikmeks on ühistu tegevuspiirkonnas asuva kinnisasja omanik, kelle kinnisasjal asub maaparandussüsteem.

Maaparanduslikke ehitustöid võib teha, sõltumata maatüki kuuluvusest, vaid kooskõlastatud maaparandusprojekti ja ehitusloa alusel. Maaparandusprojekti kooskõlastamisest ja ehitusloa väljaandmisest keeldutakse, kui maaparandustöödega rikutakse kaitseriime, põhjendamatult kahjustatakse või põhjendamatult muudetakse loodust või tekitatakse kahju teistele maaomanikele või maa- ja veekasutajatele.

Maaparandusprojekti sisalduvate ja tehnoloogianõuetega nähakse ette maastikuhooldus ning tagatakse maaparandussüsteemide rajamisel ja korrashoiul loodusvarade, looduskeskkonna, loodusobjektide, muinasmälestiste ning teistele omanikele kuuluvate rajatiste hoid ja säilimine.

Maa kruntimisel või ümberkruntimisel kooskõlas maakorralduslike õigusaktidega tuleb tagada maaparandussüsteemi toimimine ja kaitse.

Maaparandushoidu korraldab maaparandussüsteemi omanik. Maaparandussüsteemide korrastustööde käigus tuleb vältida vee reostamist, veekogu risustamist ning maastiku ökoloogilise mitmekesisuse vähenemist. Selleks tuleb tööde tegemisel rakendada järgmisi tehnoloogilisi meetmeid:

- mullatöid veejuhtmetel tuleb teha suvise madalvee ajal;
- veejuhtmete setetest puhastamisel tuleb vältida nõlvajalami üleskaevamist mahus, mis võib esile kutsuda nõlva deformatsioone (nõlva libisemine või uhtumine, jalami voolamine jne.);
- kaevetööl veekogudes tuleb maksimaalselt säilitada kaldataimestik või selle kiire taastumisvõime, selleks säilitada hädapärast mahavõetavate puude kändud ja juurestik, seda eriti puhverribal;
- voolusängist kõrvaldatud veetaimestik ja puhastusraie jäätmed tuleb eemaldada voolusängist ja puhverribalt;
- veekogu kallaste kindlustamisel tuleb kasutada looduslikke materjale või geotekstiile, mis võimaldavad kalda haljastamist;
- ujuvseadmete kasutamisel veekogude puhastamiseks vältida muda tagasivoolu veekogusse;
- kraavide puhastamisel turbamudast, kui see kraav suubub kaitseriimiga veekogusse, tuleb hõljumi kinnipüüdmiseks rajada kraavile enne settebasseini;
- maaparandustööde mõjul looduskeskkonnas toimunud muudatused ei tohi põhjustada vee keemilise koostise halvenemist üle kahe korra võrreldes fooniks oleva eesvoolu tasemega (Keskkonnaministri määrus 15.02.99 nr.12 jõust.05.03.99).

4. Teed

4.1. Riigimaanteed Kõpu vallas

Tee nr	Tee nimi	pikkus
T - 56	Viljandi - Kilingi-Nõmme	10,4
T-24149	Vastemõisa-Kõpu	4,3
T-24128	Kildu - Oksa - Tõramaa	0,2
T-24151	Kõpu-Tõramaa-Jõesuu	24,5
T-24168	Uue-Kariste-Supsi	0,9

4.2. Kõpu valla avalikus kasutuses olevad teed

Tee nr	Tee nimi
3600001	Upsi tee
3600004	Liiva tee
3600005	Valma tee
3600009	Osju tee
3600010	Ringtee
3600011	Vainristi tee
3600012	Riimaru tee
3600013	Vennisaare tee
3600014	Saksamõisa tee
3600016	Heinamaa tee
3600020	Halliste tee
3600024	Kulli tee
3600027	Viira tee
3600029	Paruni tee
3600032	Jõe tee
3600033	Tipu mnt.
3600034	Seruküla tee
3600035	Kile tee
3600036	Aru tee
3600037	Saareküla tee
3600038	Laane tee
3600039	Oru tee
3600040	Tooni tee
3600041	Tässa tee
3600042	Kihu tee
3600043	Vanaveski tee
3600044	Aratsare tee
3600045	Punasoo tee
3600046	Taiksi tee
3600047	Massamäe tee

3600048	Vaestemaja tee
3600049	Töökoja tee
3600050	Memme siht
3600051	Koidiku tee
3600053	Teeso metsavahi tee
3600054	Passi tee
3600055	Prügimäe tee
3600056	Saarepealt tee
3600057	Torga tee
3600058	Sooba tee
3600059	Raistiko tee
3600060	Puna tee
3600061	Kuninga tee
3600062	Raba tee
3600063	Rabatagune tee
3600064	Kasesalu tee
3600065	Pauna tee
3600080	Kõrgenurme tee
3600081	Asu tee
3600082	Hallikivi tee
3600083	Karjamaa tee
3600087	Karbuse tee
3600092	Nurmema tee
3600093	Võllioja tee

Tänavad

3600070	Mäe
3600071	Oja
3600072	Kase
3600073	Järve
3600074	Tamme
3600075	Metsa
3600076	Põllu

5. Kavandatava arenguga kaasnevad mõjud

5.1. Sotsiaal-majanduslikud mõjud

Kõpu üldplaneeringuga kaasnevad peamised sotsiaalmajanduslikud mõjud on:

- Tootmis- ja ärimaade reserveerimise eesmärgiks on praeguse majanduskeskkonna arendamine. Tootmiskaad tuleb reserveerida juba olemasolevate tootmishoonete lähedusse ja juba kasutusest välja jäetud tootmiskaadele, et kasutada ära olemasolev tootmispotentsiaal ja infrastruktuur (majanduslik kokkuvõtte). Ärimaade reserveerimine alevikus loob eeldused uute toitlustus-, majutuskohtade tekkeks ja võimalused turistide pikaajalisemaks viibimiseks piirkonnas.
- Puhke- ja virgestusmaade reserveerimine muudab valla elukeskkonna atraktiivsemaks.
- Tehnilise infrastruktuuri uuendamine ja arendamine (mustkate teedele, tänavavalgustuse rekonstrueerimine, vee- ja kanalisatsioonivõrkude uuendamine, elektri jaotusvõrkude laiendamine) parandab nii sotsiaalset kui majanduslikku infrastruktuuri.

5.2. Ajaloolis-kultuurilised mõjud

Üldplaneeringus on ajaloolis-kultuurilised aspektid peamiselt seotud Kõpu valla miljööväärtusliku hoonestusega. Planeeringuprotsessi kaasatud inimesed pidasid oluliseks säilitada Kõpu alevikule omapärase asustusstruktuuri.

Ajaloolis-kultuuriliselt peavad Kõpu valla elanikud oluliseks Kõpu pargi säilitamist miljööväärtusliku alana. Objektide väärtustamine suurendab kohaliku kogukonna ajaloolist identiteeti.

Tagades puhke- ja virgestusmaade reserveerimine, juurdepääs väärtuslike maastikele muinsuskaitsele objektidele ja aladele laiendab sotsiaalset suhtlust ning kultuuritegevust.

5.3. Looduskeskkonnale avalduvad mõjud

Kuna üldplaneeringuga ei kaasne suuri muutusi, on ka sellest tulenevad keskkonnannamõjud suhteliselt minimaalsed. Nii praeguseid, kui üldplaneeringu käigus kavandatavaid arenguid arvestades tuleb looduskeskkonnale avalduva mõju leevendamiseks silmas pidada järgnevat:

- Veekogude kallastele ehitamisega (ehitamine, põllumajandus, rekreatsioon jm) võivad kaasneda mõjud reljeefile, taimestikule jm mis omakorda võib seada ohtu veekogu (erosioon, reostus biogeenidega jm), sellest tulenevalt on oluline veekaitse-, ehituskeelu- ja piiranguvööndite järgimine.
- Puhke- ja virgestusmaade arendamisel on oluline jälgida, et inimtegevusest tulenev keskkonnareostus ja -kahju (prügi teke ja taimestiku tallamine) viimine võimalikult minimaalsele tasemel. Selleks varustada puhkealad prügikastidega.
- Soomaa rahvusparki piirese jäävad looduskoosluste kaitse ja alalhoid tuleb tagada seal kehtivate kaitse-eeskirjade ja ehitusnõuete kohaselt.